

РОЗВИТОК ДРІБНОЇ МОТОРИКИ В ДІТЕЙ ІЗ МОВЛЕННЄВИМИ ПОРУШЕННЯМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРИРОДНОГО МАТЕРІАЛУ

С. Л. Самійлик*

Про особливу роль дрібної та загальної моторики в мовленнєвому та інтелектуальному розвитку дітей знають усі. Від народження маляти батьки, а потім педагоги, приділяють значну увагу тренуванню пальчиків дитини.

Головний орієнтир сучасної освіти — дитиноцентризм, відповідно першочергові завдання педагога — плекання дитячої особистості, забезпечення її повноцінного розвитку та реалізації потенціалу, сприяння пізнанню малюком його внутрішнього «я» та довкілля.

Дитина пізнає світ передусім за допомогою органів чуття: розглядає його та прислухається до розмаїття звуків, досліджує на дотик, на смак, на запах. Взаємодія з оточенням неможлива без рухової діяльності дитини. Чим більше дитина рухається, тим активніша її пізнавальна діяльність, тим повніший та інтенсивніший її розвиток.

Науково доведено, що від розвитку дрібної моторики прямопропорційно залежать розвиток інтелекту, мовлення, уваги, уяви, пам'яті, зорових аналізаторів. Навички дрібної моторики допомагають дитині обстежувати, аналізувати, порівнювати, класифікувати навколишні предмети й відповідно краще розуміти світ, у якому вона живе.

У дитинстві, коли активно формуються мовленнєві зони, надзвичайно важливий вплив на їхній подальший розвиток мають імпульси, що надходять від пальців рук до кори головного мозку та стимулюють мовленнєву й розумову діяльність. Ще більше прості рухи кистей допомагають зняти загальне напруження, що сприяє покращенню вимови звуків, побудові логічно правильних, семантично зв'язних висловлювань.

Саме тому тренування пальців рук, розвиток дрібної моторики — необхідний стимул інтенсивного розвитку мовлення дитини, і воно набуває особливого корекційного значення в роботі з дітьми. Різноманітні вправи та завдання для пальчиків не тільки сприяють розвитку мовлення та інтелектуальних здібностей дитини, а й допомагають організувати діяльність дитини впродовж дня, привернути увагу, розвеселити, забезпечити психологічний комфорт.

Масаж кисті руки шишкою

Шишка швидко пробігає,

Ручки наші розминає.

(Затиснути шишку між долонями, перекочувати її вперед-назад. Повторювати 7–10 разів.)

* С. Л. Самійлик, учитель-логопед вищої категорії Коростишівської спеціальної загальноосвітньої школи-інтернату, Житомирська обл.

Вправна шишечка моя —
Здоровішим буду я.
(Покласти шишку на долоню, промовляти слова.)

Метелики прилетіли
І на щічки нам сіли.
(Шишечкою почергово торкатися до правої та лівої щічки, повторювати 7–10 разів.)

Крильцями полоскотали —
Діти враз веселі стали.
(Пальчиками помасажувати щічки.)

Масаж кисті руки горіхом

Веселенький біг струмочок,
(Колові рухи горіхом по долоні правої руки.)
Повернув на горбочок,
(Покласти руку на тверду поверхню, перекочувати вгору від зап'ястя до середнього пальчика.)
Стрімко вниз він покотився
(Перекочувати вниз від середнього пальця до зап'ястя.)
І в долоньці опинився.
(Так само помасажувати ліву ручку. Повторювати 5 разів.)

Комплекс вправ пальчикової гімнастики з каштанами

1. «Позбираємо каштани»

Беремо каштани трьома пальчиками: великим, указівним, середнім.

2. «Катаємо колобка»

Колові рухи по долонях.

3. «Натягнемо рукавички»

Тримаючи каштан пальчиками однієї руки, гладимо другу руку з обох боків.

4. «Тук-тук»

Постукуємо каштанчиком по кожному пальчику з внутрішнього боку.

5. «Не вступи»

Піднімаємо каштани з підлоги, тримаючи їх між пальцями.

6. «Притисни»

Притискаємо каштани до кожної долоньки пальчиками.

7. «Вісімка»

Прокручуємо два каштани в одній долоні.

Масаж кисті руки шишкою

Дошові краплинки
Торкнулися руки,
Їх зовсім не бояться
Всі наші малюки.
(Погладжування: на рахунок один — рух шишкою по зовнішній поверхні лівої руки від пальців до ліктя; два — по внутрішній поверхні; три — по зовнішній поверхні; чотири — по внутрішній поверхні.)

Дощик крапає частіше,
По руці він б'є сильніше.
Хай водичка летиться, летиться —
З неї сила додається.
(Постукування у такій самій послідовності.
Погладжування. Загалом 12 рухів.) ■

Як навчаються діти в Китаї

Мозаїка фактів

Діти відвідують заняття в початковій школі.
Початкова школа Dongzhong (дослівно означає «у печері») у селі Мяо, у південно-західній китайській провінції Гуйчжоу, знаходиться у величезній печері, висіченій за тисячі років у гірській породі вітром, водою і сейсмічною активністю.

1984 року в Гуйчжоу вирішили побудувати навчальний заклад для молодших школярів. З фінансуванням була скрута, проте жителі не розгубилися. Згадавши, що в горах, неподалік від сусіднього села Гету, є три печери, вони вирішили використовувати їх під приміщення школи. Зараз у печерній школі 186 учнів і вісім учителів.

«Недолік» цієї школи полягає в тому, що вона знаходиться далеко від села. Дітям доводиться щоденно витрачати по шість годин на дорогу до школи й додому.

За матеріалами copypast.ru